

Ungeklimarådets anbefalinger

Ungeklimarådet

Ungeklimarådet har udarbejdet 11 nye anbefalinger til den overordnede klimapolitik og derudover 6 konkrete anbefalinger til, hvordan man kan reducere klimaaftrykket af danskernes kost.

Overordnede anbefalinger:

1. Danmark sætter sig et mål om at blive klimaneutralt i 2040

Hvis vi skal undgå katastrofale konsekvenser af klimaforandringerne, skal alle verdens lande være klimaneutrale i 2050, siger FN's forskerpanel. Det når vi simpelthen ikke, hvis ikke velhavende lande med en høj innovationskraft tager ansvar og sætter sig tidligere mål.

2. Loven skal bygge på at indtænke klimahensyn i alle politikområder

Klimaforandringer har alvorlige samfundskonsekvenser og efterlader en stor regning til den næste generation. Derfor er det lige så uansvarligt at tage politiske beslutninger uden at beregne klimaaftrykket, som det ville være at tage beslutninger uden at beregne de økonomiske konsekvenser.

3. Indfør drivhusgas-budgetter gennem Grønne Trepartsforhandlinger

Når Danmark sætter sig et mål om, hvornår vi skal være klimaneutrale, bør Klimarådet beregne 5-årige budgetter for, hvor mange drivhusgasser vi kan udlede. Hvordan vi holder os inden for disse budgetter bør forhandles mellem regeringen, Klimarådet og repræsentanter for erhvervslivet, så målene kan nås med den bedste blanding af frivillige initiativer og regulering.

4. Udvid den klimapolitiske redegørelse

Klimaredegørelsen, som er fastsat i klimalovens § 5, skal udvides. Hvert år skal klimaministeren således stå til ansvar for, hvordan det går med at overholde de 5-årige drivhusgasbudgetter, hvordan det går med det danske skovareal, og hvordan Danmark tager medansvar for de internationale tiltag for at bremse klimaforandringerne.

5. Klimaloven skal gælde for hele det danske rige

Gennem Parisaftalen er hele det danske rigsfællesskab forpligtet på at bidrage til at bremse den globale opvarmning. Alligevel er Grønland og Færøerne pt. undtaget fra klimaloven, derfor bør § 7 afskaffes.

6. Indregn negative eksternaliteter i prisen på klimabelastende adfærd

Som unge er vi mindre bange for afgifter end resten af befolkningen, fordi vi er opmærksomme på, at det er os, der kommer til at stå med en stor regning til klimatilpasning, hvis omstillingen går for langsomt. Derfor anbefaler vi, at der tages højde for de negative eksternaliteter ved udledning af drivhusgasser ved indførelsen af en afgift efter princippet polluters pay.

7. Arbejd for, at EU skal indføre grænseoverskridende løsninger

Regeringen bør forpligte sig til at arbejde målrettet i EU for mere ambitiøse europæiske klimamålsætninger og forpligtelser. Dette inkluderer oprettelsen af klimatold, en grøn fond, omlægning af landbrugsstøtten til målrettede grønnere produktionsmetoder, samt handelssanktioner mod lande, der ikke lever op til Paris-aftalen.

8. Hurtigere udfasning af fossile brændsler i transport- og energisektoren

Transport- og energisektoren står for en betydelig andel af Danmarks samlede udledninger. Det bliver i forvejen gjort en del inden for disse to sektorer, men på en række felter kan og bør der gøres mere for, at der kommer grønnere biler på de danske veje, og at sorte energiselskaber hurtigst muligt omstilles til grønne alternativer.

9. Hjælp danskerne med at træffe mere bæredygtige valg

Vi ser en voksende vilje i befolkningen til at gøre noget i folks egen hverdag for at nedbringe klimaaftrykket. Vi anbefaler derfor, at regeringen hjælper borgerne med at træffe mere bæredygtige valg gennem for eksempel en hjemmeside/app med oplysninger om klimavenlig hverdagsadfærd, samt en fast årlig oplysningskampagne.

10. Bredt politisk forlig på hele klimaområdet

Klimaforandringerne truer ikke kun isbjørnene, men udgør også et problem ift. sikkerhedsrisikoen nationalt som internationalt, vores sundhed og samfundsøkonomien. Der er derfor mere end nogensinde behov for et bredt politisk samarbejde på klimaområdet, som er styret af ekspertviden.

11. Klimaansvar på kommunalt plan

Der ligger et stort ansvar for klimaet på kommunalt plan, da her ikke er så langt fra det politiske organ til borgerne. Vi foreslår derfor, at der oprettes Ungeklimaråd i alle kommuner, at kommunerne pålægges at følge drivhusgas-budgetter, og at klimahensyn fastlægges som et kriterium, der vægter på lige fod med økonomiske hensyn ved kommunale udbud.

Anbefalinger om fødevarer:

1. Kostrådene skal tænke klimabelastningen ind

Vi foreslår, at klimahensyn tænkes ind som et af hovedformålene ved udviklingen af de officielle kostråd. I det henseende vil de nyligt publicerede resultater fra den anerkendte EAT Lancet komité være oplagte at inddrage.

2. Offentlige køkkener skal tilbyde klimavenlig mad

Der er i Danmark 20.000 offentlige køkkener, der tilsammen serverer ca. 800.000 måltider dagligt. Vi foreslår, at det gøres obligatorisk, at der i alle offentlige køkkener skal være adgang til et sundt og klimavenligt måltid - dette kan defineres som et måltid, der følger opdaterede klimavenlige kostråd.

3. Supermarkeder skal tage klimaansvar

Tilgængeligheden af klimavenlige fødevarer og gennemsigtigheden af, hvilke varer der er mest klimavenlige, er central for en grøn omstilling. Vi foreslår, at supermarkederne i højere grad prioriterer et stort udvalg af klimavenlige fødevarer, fx en god frugt og grønt afdeling. Der bliver nødt til at blive vist vidtgående handlevillighed fra sektoren selv, hvis ikke politiske tiltag skal blive nødvendige.

4. Mindre madspild hos forbrugerne, supermarkederne, og de offentlige køkkener

I 2017 var der et madspild på 247.000 ton. Vi foreslår, at der udvikles bæredygtige madplaner, som gøres gratis tilgængelige for borgerne, at supermarkeder skal gå væk fra at tilbyde kunderne mængderabat ved køb af flere identiske friske madvarer, og at offentlige kantiner går over til mindre tallerkener.

5. Gør det nemmere og billigere at donere mad væk end at smide det ud

Pt. skal supermarkeder betale moms, hvis de forærer mad væk frem for at smide det ud. Dette giver et uhensigtsmæssigt incitament. Vi foreslår derfor, at momslovgivningen ændres, så supermarkeder ikke skal betale moms af at forære mad væk.

6. Gør det klimavenlige valg til det billigste valg

Vi foreslår, at man gør det klimavenlige valg til det billige valg for at gøre det lettere for lavindkomstgrupper såsom studerende at omstille deres vaner. Man kan for eksempel sænke momsen på grøntsager, eller man kan gøre mere klimabelastende varer dyrere ved at hæve afgifterne.